

стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, приналежності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин; «Про вищу освіту» (ст.4) громадяни України мають право безплатно здобувати вищу освіту в державних і приватних вищих навчальних закладах на конкурсній основі в межах стандартів вищої освіти...; «Про професійно-технічну освіту» тощо.

Разом з вищезазначеними нормативно-правовими актами можливість отримати освіту рідною мовою окреслено у Законі України «Про національні меншини в Україні» (ст.ст.6,7), в якому держава взяла на себе зобов'язання гарантувати всім національним меншинам права: користування і навчання рідною мовою чи вивчення рідної мови в державних навчальних закладах або через національні культурні товариства, створення національних культурних і навчальних закладів. Вживати заходів для підготовки педагогічних, культурно-просвітницьких та інших національних кадрів через мережу навчальних закладів [6]. Порядок отримання освіти національною мовою визначається Законом «Про мови в Українській РСР».

Таким чином, можна констатувати, що в Україні створена системна нормативно-правова база, яка ґрунтується на загально визнаних основних міжнародно-правових актах, що регулюють природні невід'ємні права і свободи людини і громадянина, в тому числі і на освіту.

Література

1. Прийнята на третій сесії Генеральної Асамблеї ООН резолюція 217А (ІІІ) від 10 грудня 1948 р.
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Док. ООН А/RES/2200 А (XXІ) (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VІІІ (2148-08) від 19.10.73)
3. Рамкова конвенція Ради Європи про захист національних меншин (підписана від імені України 15 вересня 1995 року в м. Страсбурзі), ратифікована: 09.12.97 р., Закон України N 703/97-ВР
4. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990р. (ВВР), 1990, N 31, Ст.429
5. Декларація прав національностей від 1 листопада 1991 р. №1771-ХІІ
6. «Про національні меншини в Україні» Закон України від 25 червня 1992 року, (ВВР).-1992.- №36.- Ст..529

INFLUENCE OF THE INTERNATIONAL LAW STANDARDS ON THE NATIONAL LEGISLATION IN TERMS OF IMPLEMENTATION OF THE CONSTITUTIONAL HUMAN RIGHT TO EDUCATION

The article under consideration analyzes the international legal acts influence on the national legislation concerning the realization of human right to education.

УДК 378.4.014.24(477.62-2)МДУ(043)

Трофименко М.В.

Маріупольський державний університет

УЧАСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У ПРОГРАМАХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ СПІВПРАЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ДОСВІД МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

Розглядається досвід участі Маріупольського державного університету у програмах міжнародної науково-технічної співпраці Європейського Союзу (на прикладі програм TEMPUS MODEP «Модернізація і розвиток професійно-орієнтованих курсів» та ERASMUS «Європейська магістерська програма»). Проаналізовано результати участі МДУ у наведених програмах.

Процес глобалізації, який почав активно розвиватися в останнє десятиліття ХХ століття, усе більше сприяє розвитку різних форм інтеграції, зокрема політичної, економічної, освітньої тощо. Вищі навчальні заклади стають повноправними акторами міжнародних відносин. Програми розвитку національних систем освіти різних країн у більшості своїй серед ключових завдань та пріоритетів мають положення щодо участі університетів та дослідницьких центрів у програмах міжнародної міжуніверситетської співпраці. Університети України не є винятком у цих процесах. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України ставить завдання українським вишам по залученню додаткового фінансування на розвиток науки, матеріально-технічної бази тощо через участь у програмах фінансованих ЄС, іншими фондами та міжнародними організаціями.

Маріупольський державний університет пріоритетним завданням розвитку своєї міжнародної діяльності вважає участь у програмах науково-технічної співпраці, зокрема TEMPUS та ERASMUS, фінансованих Європейським Союзом. МДУ має певний досвід такого співробітництва.

Так, Маріупольський державний університет є членом консорціуму вишів, які реалізують Європейську магістерську програму «Історія та порівняння політичних та юридичних процесів країн Середземноморської Європи», яка здійснюється в рамках проекту ERASMUS. До консорціуму університетів, крім МДУ, також входять Університет Кордобі, Мілану, Мессіни, Московський державний інститут міжнародних відносин – університет Міністерства закордонних справ Російської Федерації.

Студенти Маріупольського державного університету щороку отримують 3 стипендії розміром 8000 євро кожна. Претенденти на участь у програмі мають на момент зарахування отримати диплом бакалавра або магістра МДУ. Претенденти проходять конкурсний відбір у Маріупольському державному університеті, у рамках якого складають іспит з італійської мови. За підсумками іспиту та співбесіди складається рейтинг претендентів на участь у програмі, який також включає середній бал диплому Маріупольського державного університету. Студенти, які пройшли конкурсний відбір затверджуються наказом ректора МДУ. Студенти, які беруть участь у магістерській програмі протягом 6 місяців слухають інтенсивні курси з іспанської та італійської мови в Мессінському університеті та Університеті Кордобі й курси з політології, права передбачені навчальними планами Магістерської програми. Протягом літніх місяців студенти проходять практику в місті Кордоба (Іспанія) та Московському державному інституті міжнародних відносин (Росія). Протягом листопада – грудня проходить захист дипломних робіт за затвердженими темами, які студенти писали протягом року. Варто зазначити, що учасники програми паралельно навчаються у трьох університетах, поєднуючи різні форми навчання (денну, заочну, дистанційну). За підсумками навчання студенти отримують дипломи Магістра політології Мессінського університету, Університету Кордобі та диплом магістра Маріупольського державного університету.

Іншим проектом, який варто назвати є «Модернізація і розвиток професійно-орієнтованих курсів», який реалізується в рамках програми TEMPUS. До консорціуму університетів зазначеного проекту, окрім МДУ, входять: Університет Клермон-Ферран (Франція), Університет Порто (Португалія), Київський національний торговельно-економічний університет (Україна), Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського (Україна), Львівська комерційна академія (Україна), Університет Тімішоари (Румунія), Університет Ель Джадіди (Марокко), Полтавський університет споживчої кооперації (Україна), Гомельський державний університет ім. Франциска Скорини (Білорусь) тощо.

Студенти-учасники проекту паралельно навчаються в Маріупольському державному університеті (Україна) та Університеті Клермон Ферран (Франція). За рахунок коштів проекту TEMPUS у Маріупольському державному університеті була створена комп'ютерна лабораторія та придбано сервер дистанційного навчання. За підсумками участі в проекті студенти-учасники отримують дипломи МДУ та Університету Клермон Ферран (Бакалавра – французький аналог Лісанс та Магістра - Мастер).

3 студенти МДУ після успішного складання іспитів були зараховані до групи Мастер 1 і проходять навчання у Маріуполі, Києві і Клермон-Феррані (Франція). 5 викладачів МДУ в листопаді 2010 року відвідали Університет Клермон-Ферран для удосконалення рівня викладання французької мови, а також узгодження спільних робочих навчальних планів.

Загалом, варто зазначити, що університети України, зокрема МДУ, щороку все активніше долучаються до наукових, освітніх й інших програм, фінансованих ЄС, США, іншими державами, міжнародними організаціями, фондами тощо.

Trofimenko M.

PARTICIPATION OF THE UKRAINIAN UNIVERSITIES IN THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC COOPERATION PROGRAMS OF THE EUROPEAN UNION (THE EXPERIENCE OF MARIUPOL STATE UNIVERSITY)

Mariupol State University participation experience in the European Union programs for international scientific and technical cooperation (on the example of TEMPUS MODEP «Modernization and Development of the

Professionally-Oriented Courses» and ERASMUS «European Masters Degree» programs) is under consideration. The results of Mariupol State University participation in the mentioned programs have been analyzed.

УДК 378.4.014.24(477.6-2):61.22(420)(043)

Frisby M.

Frisby's School of English (Great Britain)

Plotnikova O.

Mariupol State University

THE EXPERIENCE OF A LONG LASTING COOPERATION BETWEEN MARIUPOL STATE UNIVERSITY AND FRISBY'S SCHOOL OF ENGLISH (GREAT BRITAIN)

Mariupol State University cooperates with many educational establishments from different countries in the world. Alongside with the others it organizes studying tours to Frisby's School of English (Great Britain). It helps our students to improve their English skills and develop their outlook.

Martin Frisby's international English language centre in Great Yarmouth has been receiving the students of Mariupol State University since 2003. It perfectly organizes the studying process for the tour participants students as well as for the lecturers of the University. As a whole more than 200 people have visited Great Yarmouth. What is it Frisby's School of English? It is located in the centre of a popular picturesque resort town of Great Yarmouth in East Anglia. The school is quite new, it is 18 years old. However, it is already recognized by the UK Border Authorities as an A-rating sponsor for long-term students from visa countries and is accredited by the Accreditation Body for Language Services, being a member of the Association of British Language Schools.

The two school houses are beautiful historic buildings with 24 spacious well-equipped classrooms, a computer room, a rest room, a library, a cafeteria, a cinema room and a courtyard garden. The students can use of the library for books and videos. After a placements test the students are separated into groups due to their age and levels. The school teachers, the graduates of the best British Universities, provide their classes with modern lesson material using the most progressive teaching methods.

The intensive 60-lesson course, which lasts for two weeks either enhance students' spoken English skills or train them in Business English. Alongside with this specialization the School prepares students for different examinations such as IELTS, TOEFL and Cambridge Certificates. Frisby School of English trains future English teachers offering INTESOL courses and further TESOL qualification with a high quality academic content. The School is able to offer various professional qualifications cooperating with the University of East Anglia.

The target of our multiple studying tours has become enlarging cooperation with the School and its teachers, further perspectives of Mariupol State University relations with the British side, the improvement of students' speaking skills, sightseeing in Great Britain, the acquaintance with the country, its history, traditions and culture.

The every other tour programme differs from the previous one. It opens new horizons for getting acquainted with the country. However, even following the already known routes we can notice the changes in the people's life, watch their ways, and become more familiar with our favourite England. Such trips become a new starting point in students' lives, their new step to their future careers. In conclusion I would like to quote one of the students' compositions written by the author after his second trip to the United Kingdom. It can only prove a precious experience of studying English in Great Britain.

“We came to the United Kingdom in order to study English, for, according to the well-known fact, there is no better way to improve one's language skills than just simple practice. Besides, from a native English-speaker one can learn something that no home tutor would be able to teach. To my mind, it is a great advantage of English language courses that most private schools willingly provide. It can't be underestimated. In addition, such studying always has a pleasant part and parcel - visiting places of interest and numerous sights of Great Britain, which